

- Біль, що застиг у зніцях: у Києві відкрили виставку про жінок, які живуть в очікуванні дива
- Кросівки замість слів: як на ВДНГ святкуватимуть День Європи з користю для фронту
- Перевитрати на мільйони: бюджетні кошти віддали на системи оповіщення, які не відповідають нормам законодавства
- Життя
- Фінансування тероризму, торгівля в "ДНР", відмивання російських коштів: що відомо про Володимира Манукяна – спадкоємця Армена "Горловського"

Авто

Компромат

чому БЕБ переслідує МАУ,

Контакты

міжнародний лізинг

Головна

»

Компромат

»

Податковий капкан для крил: чому БЕБ переслідує МАУ, SkyUp та інші авіакомпанії за міжнародний лізинг

Автор: Роман Канишевский

🕒 08:35 22.04

Бюро економічної безпеки відкрило справи проти 5 авіакомпаній компаній, трактуючи лізинг повітряних суден як роялті. Це суперечить міжнародним конвенціям та практиці.

Самолет, фото: скриншот You Tube

Самолет, фото: скриншот You Tube

Спроби Бюро економічної безпеки перекваліфікувати лізингові платежі за користування повітряними суднами на "роялті" призвели до масштабного тиску на українські авіакомпанії. БЕБ відкрило низку кримінальних проваджень щодо авіаперевізників, які працюють на міжнародних ринках, фактично поставивши під сумнів застосування конвенцій про уникнення подвійного оподаткування. З претензіями про

нібито ухилення від сплати податків вже стикнулися авіакомпанії МАУ, "Авіакомпанія Константа", "Урга", "НЗОПЕРЕЙШІНС" та "Скайлайн", пише УНН.

Літаки – інтелектуальна власність?

Ключова проблема полягає у підході слідчих Бюро економічної безпеки, за якого лізингові платежі за користування повітряними суднами, що експлуатуються за межами України, намагаються оподатковувати як дохід із джерелом походження з України. Це суперечить як економічній суті операцій, так і положенням міжнародних конвенцій про уникнення подвійного оподаткування.

Підставою для такого переслідування стала стаття, опублікована Державною податковою службою України ще за часів керівництва Тетяни Кірієнко, яка трактує фінансові лізингові операції як виплати роялті, тобто вважає повітряні судна інтелектуальною власністю.

Світова практика авіаційного бізнесу передбачає, що авіакомпанії беруть літаки в оренду у міжнародних компаній і відповідно сплачують орендодавцю за лізинг. Через війну, розв'язану росією проти України, небо над нашою державою закрито для цивільної авіації і українські авіаперевізники були змушені повністю перенести свою діяльність за кордон – від перельотів до обслуговування повітряного транспорту. Це означає, що усі доходи та прибутки вони генерують за кордоном і за законодавством податки повинні сплачувати теж за кордоном. Зокрема, за лізинг – у країні, резидентом якої є орендодавець. В Україну вони тільки повертають валютну виручку. Це передбачено конвенціями про уникнення подвійного оподаткування, ратифікованими між Україною та низкою іноземних держав.

Так система працювала 30 років. Однак у 2024 році колишнє керівництво ДПС, не маючи на це підстав, адже відповідні зміни до податкового законодавства не вносились, вирішило змінити цю практику і вирішило обкласти українські авіакомпанії фактично додатковим збором.

Популярні статті зараз

-

Дмитро Співак: США та Китай почали ділити світ – що в цих планах уготовано Україні

-

Біль, що застиг у зіницях: у Києві відкрили виставку про жінок, які

живуть в очікуванні дива

-

Перевитрати на мільйони: бюджетні кошти віддали на системи оповіщення, які не відповідають нормам законодавства

-

3-річний син львівського олігарха Козловського відкриває приватний медзаклад

[Все новости](#)

"Питання оподаткування авіаційного лізингу – це не абстрактна академічна дискусія. Авіаційний парк України майже повністю знаходиться за кордоном. Усі українські авіакомпанії – МАУ, SkyUp, "Роза Вітрів" та інші – орендують повітряні судна через лізингові структури, часто зареєстровані у юрисдикціях з розгалуженою мережею КПО (конвенцій про уникнення подвійного оподаткування - ред.): Кіпр, Ірландія, Велика Британія. Якщо Україна систематично оподаткуватиме лізингові платежі, кваліфікуючи їх як роялті – це означає зростання операційних витрат авіакомпаній. У підсумку – або дорожчають квитки для пасажирів, або авіакомпанії зазнають збитків, або ж іноземні лізингодавці відмовляються від співпраці з українськими партнерами на стандартних умовах. Жоден з цих варіантів не є прийнятним для країни, яка прагне відновити авіаційну мобільність після війни", – зазначила керуючий партнер LAW GUIDE, експерт з міжнародного податкового планування, M&A, структурування бізнесу та захисту активів Олена Кузнечикова.

Експерти підкреслюють, що за умови правильного застосування конвенцій один і той самий дохід не може оподатковуватися двічі. Якщо авіакомпанія здійснює діяльність за кордоном і сплачує податки у відповідній юрисдикції, Україна або не має права донараховувати податок, або повинна застосовувати обмежені ставки відповідно до міжнародних угод.

"Питання оподаткування лізингових платежів, що сплачуються на користь нерезидентів, прямо врегульоване пп. 141.4.1 ПКУ і до останнього часу мало відносно сталу практику застосування. Якщо з державою нерезидента укладено міжнародний договір про уникнення подвійного оподаткування, то в багатьох випадках щодо оренди рухомого майна застосовувалася стаття про прибутки від підприємницької діяльності, а отже за відсутності постійного представництва нерезидента в Україні оподаткування в Україні не здійснювалося", - зазначила керуючий партнер

Аудиторської компанії "Капітал Плюс", членкиня Громадської ради при Міністерстві фінансів Тетяна Шевцова.

Підхід, озвучений командою Кірієнко у 2024 році, фактично ігнорує той факт, що міжнародні конвенції мають більшу вагу, ніж національне законодавство, у тому числі і в питаннях оподаткування. Саме це, на думку юристів, створює ризики подвійного оподаткування і підриває довіру до України як юрисдикції, що дотримується міжнародних правил гри.

МАУ і "Авіакомпанія Константа": переслідування за лізинг

Кримінальні справи проти авіакомпаній почали з'являтися одна за одною після статті тепер вже колишніх податківців про те, що лізингові операції з повітряними суднами повинні оподатковуватися як роялті.

За словами виконавчого директора Громадської спілки "Українська авіатранспортна Асоціація" Миколи Щербини, уже постраждали щонайменше п'ять авіакомпаній, щодо яких слідчі відкрили кримінальні провадження за нібито несплату податків при здійсненні лізингових платежів на користь нерезидентів. Серед них, як раніше розповідав **УНН**, опинилося ПАТ "Авіакомпанія "Міжнародні авіалінії України". В кримінальній справі, яку розслідує БЕБ проти колишнього керівництва МАУ, вказано, що слідчі вважають повітряні судна, взяті в лізинг, інтелектуальною власністю, і з цих операцій компанія мала б сплачувати роялті.

При цьому компанія традиційно застосовувала положення міжнародних конвенцій про уникнення подвійного оподаткування.

Схожий підхід БЕБ [застосовано](#) й до ПрАТ "Авіакомпанія Константа", яка брала в лізинг літаки у компанії-нерезидента з ОАЕ. За версією слідства, службові особи ПрАТ "Авіакомпанія Константа" у змові з компанією-нерезидентом з ОАЕ у період з 1 січня 2023 року по 31 березня 2025 року нібито неправомірно застосували положення статті 8 [Конвенції](#) між Україною та ОАЕ про уникнення подвійного оподаткування, що дозволило їм не утримувати податок на доходи нерезидента при виплаті лізингової плати за користування літаками.

У БЕБ вважають, що таким чином держава нібито недоотримала 28,3 млн грн, а виплати на користь нерезидента мали б оподатковуватися за ставкою 15%. Хоча дохід нерезидентів-лізингодавців не має нічого спільного з Україною щодо джерела походження такого доходу, а отже не підлягає

такому оподаткуванню.

Водночас важливо, що протягом багатьох років ці компанії проходили податкові перевірки й не мали зауважень щодо оподаткування лізингу. Жодна з перевірок ДПС не встановлювала порушень з цими операціями, що прямо вказує на зміну підходів уже постфактум.

Експерти з міжнародного оподаткування та права неодноразово наголошували, що така перекваліфікація суперечить базовим принципам податкового права. Зокрема, юристи зазначають: якщо повітряні судна не експлуатуються в Україні і не генерують тут дохід, відсутні підстави вважати такі платежі доходом із джерелом в Україні.

НЗОперейшнс: кримінальне провадження без податкових порушень

Окремий показовий кейс, який вдалося виявити **УНН**, стосується кримінального провадження БЕБ проти ТОВ "НЗОПЕРЕЙШІНС". У межах кримінальної справи БЕБ перевіряє виплати на користь іноземних лізингодавців за договорами лізингу вертольотів і двигунів. Слідство вважає, що компанія неправомірно застосувала положення міжнародних угод щодо уникнення подвійного оподаткування із ОАЕ, Китаєм і Кіпром, що нібито призвело до несплати понад 71 млн грн податків.

Водночас у судових матеріалах, які є в Єдиному реєстрі досудових розслідувань, прямо зазначено: жодної податкової перевірки, яка б встановила порушення, не було.

Більше того, як розповів у коментарі **УНН** директор ТОВ "НЗОПЕРЕЙШІНС" Владислав Кліпаченко, компанія має висновки міжнародної аудиторської компанії та судову економічну експертизу, які підтверджують, що лізингові платежі не підлягають оподаткуванню в Україні, оскільки вертольоти не експлуатуються на її території.

"У нас на руках є висновки відомої міжнародної аудиторської компанії, які підтверджують те, що наша компанія правильно застосувала міжнародні конвенції з ОАЕ, Китаєм і Кіпром. Ми не повинні були сплачувати податки за лізинг в Україні, бо це було б порушенням цих конвенцій і подвійним оподаткуванням", - зазначив Кліпаченко.

Він додав, що головна претензія до компанії в тому, що в БЕБ вважають повітряні судна інтелектуальною власністю, а тому компанія, на думку слідства, мала б за лізинг сплачувати роялті. "Це хибне трактування і воно суперечить

міжнародному законодавству і Податковому кодексу України", - наголосив Кліпаченко.

Отже, у цьому кейсі, як і в інших, ідеться про ситуацію, коли кримінальне переслідування розпочато без встановленого податкового правопорушення, а тому й підстави для відкриття кримінальної справи залишаються незрозумілими.

"Урга" і "Скайлайн"

Ще один кейс - це кримінальне провадження проти авіакомпанії "Урга". У цьому випадку БЕБ, відповідно до судових матеріалів, розслідує застосування нульової ставки оподаткування на підставі конвенції із Сінгапуром. Слідство вважає, що компанія неправомірно скористалася положеннями статті про міжнародні перевезення і таким чином ухилилася від сплати податків.

Як і в інших кейсах, у цьому слідство не вважає літаки транспортними засобами та рухомим майном, а кваліфікує їх як обладнання, експлуатація якого нібито мала б за собою тягнути сплату роялті.

Сама логіка слідчих знову базується на запереченні права застосування міжнародної конвенції щодо уникнення подвійного оподаткування.

У справі "Скайлайн експрес" БЕБ пішло ще далі, прямо **заявивши**, що лізингові платежі підпадають під визначення "роялті" і мають оподатковуватися за ставкою 10%. Саме таке твердження викладено у вже згаданій вище статті колишніх податківців.

Слідство вважає, що застосування нульової ставки відповідно до конвенції щодо уникнення подвійного оподаткування з Туреччиною було неправомірним, а втрати бюджету оцінює у понад 83 млн грн.

Цей кейс є показовим, оскільки демонструє системний підхід до перекваліфікації лізингу в інший вид доходу всупереч міжнародній практиці та усталеним підходам.

Наслідки для ринку

Переслідування відразу 5 українських авіаперевізників свідчить про те, що ситуація вже має системний характер і створює суттєві загрози для функціонування всієї галузі цивільної авіації. Фактично формується практика, за якої будь-яка авіакомпанія, що орендує літаки за кордоном, може стати об'єктом кримінального переслідування.

При цьому така позиція слідства, а отже держави ставить під

удар конкурентоспроможність українських авіаперевізників на міжнародному ринку. У цьому контексті варто ще раз пригадати, що саме завдяки роботі авіакомпаніям вдається виживати і зберігати можливість повернення в Україну після відкриття неба.

До того ж згадані кримінальні справи БЕБ ставлять під удар і саму державу, а точніше її імідж на міжнародній арені. Адже в ситуації, коли одна стаття, побудована на роздумах, може змінити підходи до оподаткування всієї галузі без змін законодавства і всупереч міжнародному праву, у інших держав з'являється все більше запитань щодо довіри та надійності України як до партнера.

Автор: [Роман Канишевський](#)

Опубліковано: 22.04 08:35

Читай також:

Дмитро Співак: США та Китай почали ділити світ — що в цих планах уготовано Україні

Микола Томенко: "Орденосець путіна Ківалов відкриває університет у Лондоні під патронатом влади"

- 19:37** Понад півтора мільйона за зрубані вільхи: Чуднівська міська рада заплатить за бездіяльність
- 16:50** Життя сильніше за війну: як 5 тисяч дітей з усього світу малювали майбутнє України
- 10:00** Дмитро Співак: США та Китай почали ділити світ — що в цих планах уготовано Україні
- 09:30** Наталія Влащенко вивела Олега Винника на відвертість: Про автівки для ЗСУ та "статус втікача"
- 20:37** Біль, що застиг у зіницях: у Києві відкрили виставку про жінок, які живуть в очікуванні дива
- 10:50** В Офісі Президента відбулася зустріч голів парламентських комітетів та обласних адміністрацій
- 10:30** Руслан Бортник: Світ опинився біля останньої червоної лінії, а 9 травня стане точкою неповернення
- 16:30** У Києві відбудеться

Благодійний забіг з Європою на підтримку ЗСУ

- 15:53** Перезавантаження ДП "Ліси України": Ігор Зубович очолить процес перетворення підприємства в АТ
- 15:50** ВАКС скасував заборону на виїзд за кордон для Юлії Тимошенко
- 14:30** Буданов скликав зустріч комітетів і голів ОДА для координації роботи
- 10:30** Тиждень екологічного "рахунку": 21 мільйон збитків та гучні порушення в областях
- 09:50** Розробка Негребівського родовища доломітів з порушеннями: Екоінспекція фіксує ризики для екосистем
- 09:30** Марк Фейгін у Влащенко розповів про розкол у вежах Кремля: хто готовий здати Путіна
- 20:05** Микола Томенко: "Орденоносець путіна Ківалов відкриває університет у Лондоні під патронатом влади"

Біль, що застиг у зіницях: у Києві відкрили виставку про жінок, які живуть в очікуванні дива

Микола Томенко: "Орденоносець путіна Ківалов відкриває університет у Лондоні під патронатом влади"

Кросівки замість слів: як на ВДНГ святкуватимуть День Європи з користю для фронту

3-річний сив львівського одиарха

**Стратегія СІП Львівського онкоцентра
Козловського відкриває приватний
медзаклад**

Все права защищены. Материалы с сайта «акценту.ua» могут использоваться другими пользователями бесплатно с обязательной активной гиперссылкой на акценту.ua, расположенным в первом абзаце материала. также активное ссылка на сайт акценту.ua необходимо при использовании части материала. Ответственность за содержание рекламных материалов несет рекламодатель. Мнение авторов материалов может не совпадать с позицией редакции.

[Политика конфиденциальности](#) [Редакция](#) [Контакты](#)

Акценту

© 2017 - 2026

